

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Pedagogická fakulta

Jaroslav Kompán – Božena Paugšchová – Veronika Valenčáková

VEDY O ŠPORTE

Vysokoškolské skriptá

2010

**UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ
v Ústí nad Labem**

=====

Pedagogická fakulta

.....

Jaroslav Kompán – Božena Paugschová – Veronika Valenčáková

VEDY O ŠPORTE

Vysokoškolské skriptá

2010

**Autori: PaedDr. Jaroslav Kompán, PhD.
PaedDr. Božena Paugschová, PhD.
RNDr. Veronika Valenčáková, PhD.**

Recenzenti:

prof. PaedDr. Karol Görner, PhD.

doc. PaedDr. Jaroslav Brod'áni, PhD.

ISBN 978-80-7414-274-1

EAN 9788074142741

PREDHOVOR

Tak ako celá spoločnosť prechádza postupným vývojom, dynamicky sa vyvíja aj systém vied o športe. Naša spoločnosť predchádza rozsiahlymi zmenami výchovno-vzdelávacieho systému, čo vyžaduje aj zapracovávanie nových poznatkov z vedy a výskumu do vysokoškolského vzdelávania. Rozsiahla informatizácia spoločnosti má ale aj svoje úskalia, čo sa prejavuje aj v samotnom vzdelávaní.

Uvedené vysokoškolské skriptá majú pomôcť študentom telesnej výchovy a športu v bakalárskom a magisterskom štúdiu pri orientácii v problematike systému Vied o športe.

Získanie prehľadu o štruktúre výskumných metód a metodologických postupov má napomôcť pri ich kvalifikačnom raste práve v špecifickej problematike Vied o športe.

OBSAH

PREDHOVOR Chyba! Záložka nie je definovaná.

ÚVOD 5

1 CHARAKTERISTIKA SYSTÉMU „VEDY O ŠPORTE“ Chyba!

Záložka nie je definovaná.

1.1 Šport ako najširší pojem, podsystémy športu, športový výkon
(Božena Paugschová)..... Chyba! Záložka nie je
definovaná.

1.2 Základné zákony, vyhlášky súvisiace so športom a systémom „ Vedy
o športe“ (Jaroslav Kompán)..... **Chyba! Záložka nie je
definovaná.9**

1.3 Formovanie a etapy vzniku vied o športe na Slovensku (Božena
Paugschová)..... **Chyba! Záložka nie je
definovaná.9**

2 ODBORY SYSTÉMU VIED O ŠPORTE (Božena

Paugschová)..... **Chyba! Záložka nie je
definovaná.5**

2.1 Športová humanistika 39

2.2 Športová kinantropológia..... **Chyba! Záložka nie je
definovaná.8**

2.3 Športová edukológia **Chyba! Záložka nie je definovaná.8**

3 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH METÓD V SYSTÉME

„VEDY O ŠPORTE“ 69

3.1 Metódy zisťovania faktov (Jaroslav Kompán) **Chyba! Záložka
nie je definovaná.0**

3.1.1 *Obsahová analýza* **Chyba! Záložka nie je definovaná.0**

3.1.2 *Pedagogické pozorovanie* **Chyba! Záložka nie je
definovaná.2**

3.1.3 *Rozhovor*.....

..C

hyba! Záložka nie je definovaná.5

3.1.4 *Dotazník a anketa* **Chyba! Záložka nie je definovaná.7**

3.1.5 *Sociometrické techniky*..... **Chyba! Záložka nie je
definovaná.0**

3.1.6 *Experiment* **Chyba! Záložka nie je definovaná.2**

3.1.7 Odborné posudzovanie a škálovanie ..	Chyba! Záložka nie je definovaná.	4
3.1.9 Motorické testy ...	Chyba! Záložka nie je definovaná.	6
3.2 METÓDY VYHODNOCOVANIA FAKTOV	Chyba! Záložka nie je definovaná.	0
3.2.1 Kvantitatívne metódy hodnotenia výsledkov výskumu (Veronika Valenčáková)	Chyba! Záložka nie je definovaná.	0
3.2.2 Kvalitatívne metódy spracovania výsledkov výskumu (Jaroslav Kompán)	Chyba! Záložka nie je definovaná.	
4 ŠKOLSKÉ, ZÁVEREČNÉ A KVALIFIKAČNÉ PRÁCE (Jaroslav Kompán)	Chyba! Záložka nie je definovaná.	
4.1 Práca s literatúrou	Chyba! Záložka nie je definovaná.	2
4.1.1 Typy školských prác	Chyba! Záložka nie je definovaná.	5
4.1.2 Autorský zákon ...	Chyba! Záložka nie je definovaná.	6
4.2 Štruktúra záverečných prác	Chyba! Záložka nie je definovaná.	9
LITERATÚRA		79
PRÍLOHY		129

LITERATÚRA

- ANDĚL, J. 1999. *Matematická statistika*. Praha : Matfyz pres, 1999.
- BALÁŽ, J. - OLEJÁR, M. 1994. *Základy telesnej kultúry*. Bratislava : PdF UK, 155 s. 1994. ISBN 80-967031-7-X.
- BERNSTEJN, N.A. 1947. *O postrojení dviženij*. Moskva : Medgiz, 1947.
- BLAHUŠ, P. 1993. *Kinantropológia na Univerzité Karlovy*. Těl. Vých. Mlád., roč. 59, 1993, č. 2, s. 17-23.
- BLAHUŠ, P. 1993. Kinantropologie – vědný odbor na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze. In *Zborník Stav a perspektivy kinantropologie*. Praha : FTVS UK, 1993, s. 9-11.
- BUJTENDIJK, F.J. 1956. *Allgemeine Theorie der menschlichen Haltung und Bewegung*. Berlin : Gottingen, Heidelberg, 1956.
- BROŽÁNI, J. 2002. *Štatistické metódy v telesnej výchove a športe*. Nitra : UKF, 2002. 52 s. ISBN 80-8050-544-6.
- BROŽÁNI, J. 2005. Effect size - veľkosť účinku ako prostriedok posúdenia významnosti rozdielov priemerov skupín. In: *Adaptácia v tréningovom procese*: Trnava : STU, 2005. ISBN 80-227-2243-X.
- BROŽÁNI, J. 2009. Využitie mnohonásobnej korelačnej a regresnej analýzy časových radov vo vrcholovom športe. In: *Forum Statisticum Slovakum*. ISSN 1336-7420. Roč. 5., č. 1. (2009), s. 6-9.
- BROŽÁNI, J. 2010. Prognózovanie v športe. In: *Forum Statisticum Slovakum*. ISSN 1336-7420. – Roč. 6., č. 2. (2010), s. 31-36.
- CALVIN, S. H. – GARDNER, L. 1997. *Psychológia osobnosti*. Bratislava : SPN, 1997, 140 s.
- COAKLEY, J. J. 1994. *Sport in Society. Issues and Controversies*. St. Loui : Mosby-Year Book, Inc., 1994, 460 s.
- CRATTY, B. J. 1989. *Psychology in contemporary Sport*. 3rd ed. New Jersey : 1989, s. 53.
- ČELIKOVSKÝ, S. 1968. Vývoj predmetu špecifických tělovýchovných disciplín. In *Acta Univ. Carol Gymn.* č. 1, 1968. s. 45 – 60.
- ČELIKOVSKÝ, S. et al. 1979. *Antropomotorika pro studující tělesnou výchovou*. Praha : SPN. 1979. 286 s.
- ČELIKOVSKÝ, S. et al. 1990. *Antropomotorika*. Praha : SPN, 1990.
- ČCHAJZE, L.V. 1970. *Ob upravlenii dviženijami čeloveka*. Moskva : FiS, 1970.
- DONSKOJ, D.D. 1968. *Zakony dviženij v sporte*. Moskva : FiS, 1968.
- European Sports Charter and Code of Sport Ethic. Council of Europe 1992.
- FETY, F. 1972. *Bewegungslehre*. Frankfurt : Mein, 1972.
- FILKORN, V. 1960. *Úvod do metológie vied*. Bratislava : SAV, 1960.

- FLEISCHMAN, E.A. 1964. *The Structure and Measurement of Physical Fitness*. Engelwood Clifs, 1964.
- FRÖMEL, K. 1993. Strukturální a funkcionální aspekty didaktiky v kinantropologii. In *Zborník příspěvků semináře: Stav a perspektivy kinantropologie*. Praha : FTVS UK, 1993, s. 19-21.
- HAAG, H. 1994. *Theoretical Foundation of Sport Science Studies 6. Schondorff*. Berlin : Verlag Karl Hoffmann, 1994.
- HAAG, H. 1997. *Mayers kleines Lexikon*. Mannheim-Wien Zürich : Mayers Lexikonverlag, 1997.
- HAVLÍČEK, I. et al. 1982. Vedecké základy športovej prípravy mládeže. In *Zborník VMR ČSZTV IX*. Bratislava : Šport, 1982. s. 58 – 72.
- HAVLÍČEK, I. – SÝKORA, F. 1998. Vedy o športe na Slovensku. In
- HODANĚ, B. 1993. Kinantropologie a tělesná kultura. In *Stav a perspektivy kinantropologie*. Praha : FTVS UK, 1993. s. 23 - 29.
- HENDL, J. 2004. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Portál, Praha 2004, 583 s., ISBN 80-7178-820-1.
- HENDL, J. 2005. *Kvalitativní výskum*. Portál, Praha 2005, 407 s., ISBN 80-7367-040-2.
- HRČKA, J. 2000. *Základy športovej edukológie*. Bratislava : FTVŠ UK, 2000. 160 s. ISBN 80-88901-37-5.
- CHAJDIK, J. 2003. *Štatistika jednoducho*. Bratislava : Statis, 2003.
- CHAJDIK, J. - RUBLÍKOVÁ, E. - GUDÁBA, M. 1994. *Štatistické metódy v praxi*. Bratislava : Statis, 1994. 112 s. ISBN 80-85659-02-6.
- CHOUTKA, M. 1976. *Studium struktury športovních výkonu*. Praha : UK, 1976. 221 s.
- CHRÁSKA, M. 2007. *Metody pedagogického výskumu*. Praha : Grada, 2007. 265 s. ISBN 978-80-247-1369-4.
- CHROMÍK, M. et al. 1993. *Didaktika telesnej výchovy*. Bratislava : FTVŠ UK, 1993, s. 14-24.
- JANOUSEK, J. et al. 1986. *Metody sociální psychologie*. Praha : SPN, 1986. 256 s.
- JUNGER, J. 1992. *K zásadám terminologickej práce v telesnej kultúre*. Tel. Vých. Šport, roč. 2, 1992, č. 2, s. 12-14.
- JUNGER, J. 1999. Príspevok k vymedzeniu pojmu šport pre všetkých. Tel. Vých. Šport. 1999, č.3, s. 12-13.
- JUNGER, J. – KASA, J. 1996. *Úvod do športovej kinantropológie*. Prešov : UPJŠ, PdF, 1996. 116 s. ISBN 80-7097-326-9.
- KASA, J. 1991. *Pohybová činnosť v telesnej kultúre*. Bratislava : FTVŠ UK, 1991. 345 s.
- KASA, J. 1995a. Present State of Forming Kinantropology in Slovak Republic. In *Zborník z ved. konferencie Sport Kinetics 95*. Praha : FTVS UK, 1995. s. 48 - 60.

- KASA, J.** 1995b. Kinantropológia, či teória telesnej kultúry. In *Tel. Vých. Šport*, roč. 5, 1995, č. 1-2, **ISSN** s. 3-6.
- KASA, J.** 1995c. Kinantropológia. In *Telesná výchova a šport*. [Terminologický a výkladový slovník 2. zväzok]. Bratislava : F.R.& G. spol. s r.o., 1995. ISBN 80-85508-26-5, s. 110-111.
- KASA, J.** 1996. Štruktúra športovej kinantropológie. In **JUNGER, J. – KASA, J.** 1996. *Úvod do športovej kinantropológie*. Prešov : UPJŠ, PdF, 1996. ISBN 80-7097-326-9, s. 42 -19.
- KASA, J.** 2005. 10 rokov športovej kinantropológie. In **KOL.** 2005. *10 rokov vied o športe*. Bratislava : UK, FTVŠ, SVSTVaŠ, 2005. ISBN 80-969268-7-X, s. 33-38.
- KASA, J. – BELEJ, M.** 1993. Die Entwicklung der Anthropomotorik als eines wissenschaftlichen Faches in der Slowakei. In *Sport Kinetics* 93. Poznaň : 1993, s. 457 – 463.
- KASA, J. - HAVLÍČEK, I.** 1994. Kinantropológia - súčasný stav a perspektívy. In *Acta Fac. Educ. Phys. Un. Čom. XXXV*. Bratislava : UK, 1994. ISBN 80-223-0878-1, s. 119-127.
- KATUŠČÁK, D.** 1998. *Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce*. Bratislava : Stimul, 1998. 117 s. ISBN 80–85697–82–3.
- KORČEK, F.** 1994. Veda o športe - športológia. In *Acta Fac. Phys. UC XXXV*. Bratislava : FTVŠ UK, 1994, s. 127-140.
- KORČEK, F.** 1995. Teória telesnej kultúry, Kinantropológia, Športológia. In *Tel. Vých. Šport*, roč. 5, 1995, č. 3, s. 2-5.
- KORČEK, V.** 2004. *Úvod do metodológie športovej edukológie*. Bratislava : STU, StrF., 2004. 87 s. ISBN 80-227-2170-0.
- KOVÁŘ, R.** 1993. Antropomotorika jako součást a oborově vlastní-specifická disciplína kinantropologie. In *Stav a perspektivy kinantropologie*. Praha : FTVS UK, 1993. s. 35-38.
- KUČERA, M. - DYLEVSKÝ, I., et al.** 1999. *Sportovní medicína*. Praha : Grada, 1999. 305 s.
- LABUDOVÁ, J. et al.** 1996. *Vedy o športe - charakteristika vedných odborov*. Bratislava : FTVŠ UK, 1996. 152 s.
- MACÁK, I.** 1996a. Športová humanistika. In **ZRUBÁK, A., - LABUDOVÁ, J. et. al.** 1996. *Vedy o športe. Charakteristika vedných odborov*. Bratislava : FTVŠ UK, 1996a, s. 39-45.
- MACÁK, I.** 1996b. *Psychológia športovej úspešnosti*. Bratislava : IRIS, 1996b, 250 s.
- MACÁK, I.** 1998. Športová humanistika. In **ZRUBÁK, A. – LABUDOVÁ, J. et. al.** 1998. *Vedy o športe*. Bratislava : FTVŠ UK, SZTKaŠ, 1998. ISBN 80-88901-20-0, s. 80 – 90.

- MARŠÁLOVÁ, L. - MIKŠÍK, O. et al. 1990. *Metodológia a metódy psychologického výskumu*. Bratislava : SPN, 1990. 423 s. ISBN 80-08-00019-8.
- MEINEL, K. 1960. *Bewegungslehre*. Berlin : Volk und Wissen, 1960.
- MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D. et. al. 2004. *Akademická príručka*. Martin : OSVETA, 2004. 317 s. ISBN 80-8063-150-6.
- PAVLÍK, O et. al. 1984. *Pedagogická encyklopédia Slovenska. I*. Bratislava : Veda – Vydavateľstvo SAV, 1984.
- PAVLÍK, O et. al. 1985. *Pedagogická encyklopédia Slovenska. II*. Bratislava : Veda – Vydavateľstvo SAV, 1985.
- PRUSÁK, J. 1984. *Šport a právo*. Úvod do dejín, teórie a praxe právnej zodpovednosti v športe. Bratislava : IRIS, 1984. 93 s.
- RENSON, R. 1990a. *From Physical Education to Kinantropology*. International Journal of Physical Education, Vol. XXVII, 1990a, s. 10-24.
- RENSON, R. 1990b. *From Physical Education to Kinantropology*. A Quest for Academic and professional Identity. Journal of Physical Educ., Vol. XXVII. Issue Ist Quarter 1990b, s. 183-187.
- SAMUELSON, P. A. – NORDHAUS, W. D. 1992. *Ekonomia I*. Bratislava : IRIS, 1992. 201 s.
- SCHILLING, Q. – BAUR, W. 1980. *Audiovisuelle Medien im Sport*. Basel-Boston-Stuttgart : Birkhäuser Verlag, 1980, 158 s.
- SCHNABEL, C. - HARRE, D. - BORGE, A. 1994. *Trainingwissenschaft*. Berlin : Sportverlag, 1994.
- SKALKOVÁ, J. et. al. 1983. *Úvod do metodológie a metód pedagogického výskumu*. Praha : SPN, 1983.
- STARŠÍ, J. 1999. *Vedy o športe*. Banská Bystrica : FHV UMB, 1999. 78s. ISBN 80 – 8055 – 321 – 2.
- STARŠÍ, J.- GÖRNER, K. 1995. *Vedeckovýskumná činnosť v telesnej výchove a športe*. [Učebné texty]. Banská Bystrica : FHV UMB, 1995. 84 s. ISBN 80-85162-88-1.
- STRAČÁR, E. 1975. K problematike modelovania obsahu vzdelávania v učebných osnovách. In *Jednotná škola*, roč. 27, 1975, č. 3, s. 183-197.
- STRÁŇAI, K. 1965. Teória telesnej výchovy v sústave vied. In *Acta fac. Educ. Phys. UCIV.*, zv. IV., 1965, s. 15-294.
- STRÁŇAI, K. 1966. The necessity of Studying the Lawy of physical Education. In *Acta fac. Educ. Phys. UC V.*, zv. VI , 1966, s. 83-106.
- SVOBODA, B. - KOCOUREK. J. 1993. Pedagogika a kinantropologie. In *Sborník příspěvků semináře Stav a perspektivy kinantropologie*. Praha : FTVS UK, 1993. s. 50-53.
- ŠÝKORA, F. 1980. *Teoretické a metodologické základy systému výchovy a vzdelávania mládeže v ČSSR*. Bratislava : Šport, 1980. 125 s.

- SÝKORA, F. et al. 1983. *Didaktika telesnej výchovy*. Bratislava : SPN, 1983. 289 s.
- SÝKORA, F. 1993. Didaktika telesnej výchovy ako vedecká disciplína. In SÝKORA, F. et al. 1995. *Telesná výchova a šport*. [Terminologický a výkladový slovník]. Bratislava : F. R. C. s r. o., 402 s. 1995. ISBN 80-85508-26-5.
- ŠVEC, Š. 1994. Koncepcia metodológie vied o výchove. In *Pedagogická revue*, roč. 4, 1994, č. 4, s. 403-416.
- ŠVEC, Š. et al. 1998. *Metodológia vied o výchove*. Bratislava : Iris, 1998. 303 s.
- WIMMER, G. 1993. *Štatistické metódy v pedagogike*. Hradec Králové : Gaudeamus, 1993.
- UNGERER, D. 1968. *Einführung in die Theorie der Liebeserziehung*. Chondorf, 1968. 77 s.
- ZACIORSKIJ, V.M. 1966. *Fizičeskije kačestva spotsmena*. Moskva : FiS, 1966.
- ZELINA, M. 1994. *Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa*. Bratislava : Iris, 1994. 225 s.
- ZRUBÁK, A. – LABUDOVÁ, J. 1998. *Vedy o športe*. Bratislava : FTVŠ UK, SZTVaŠ, 1999. 126 s. ISBN 80-88901-20-0.

Prílohy

Príloha A - Príloha k vyhláške č. 444/2008 Z. z. KATEGÓRIE ODBORNÍKOV V ŠPORTE V JEDNOTNOM VZDELÁVACOM SYSTÉME ODBORNÍKOV V ŠPORTE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. **Tréner I. kvalifikačného stupňa** má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie. Získava najnižšiu trénerskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v rámci krajín Európskej únie. Absolvent I. stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť športovú prípravu na úrovni rekreačného športu so záujemcami všetkých vekových kategórií. Rozsah vzdelávania je najmenej 50 hodín a najviac 100 hodín.

2. **Tréner II. kvalifikačného stupňa** má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie. Získava štvrtú najvyššiu trénerskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v rámci krajín Európskej únie. Absolvent II. stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť športovú prípravu na úrovni výkonnostného športu mládeže a rekreačného športu vo všetkých vekových kategóriách. Rozsah vzdelávania je najmenej 100 hodín a najviac 150 hodín.

3. **Tréner III. kvalifikačného stupňa** má úplné stredné vzdelanie alebo stredné odborné vzdelanie. Získava tretiu najvyššiu trénerskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v rámci krajín Európskej únie. Absolvent III. stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť športovú prípravu na úrovni vrcholového športu mládeže a výkonnostného športu dospelých. Rozsah vzdelávania je najmenej 150 hodín.

4. **Tréner IV. kvalifikačného stupňa** je graduovaný na I. stupni vysokoškolského vzdelávania. Získava druhú najvyššiu trénerskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v krajinách Európskej únie. Absolvent IV. kvalifikačného stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a trénerské zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť športovú prípravu vo vrcholovom športe. Je schopný viesť a kontrolovať skupinu trénerov, riadiť a modelovať tréningový proces na základe najnovších metód športového tréningu. Ovláda základy športovej kinantropológie, športovej edukológie a športovej humanistiky. Dokonale pozná štruktúru športového výkonu, ovláda metodiku a didaktiku svojho športu. Pozná princípy tvorby tréningových plánov, diagnostikovania talentovaného športovca, výkonnosti v športe a zmien tréningovanosti. Dokáže aplikovať systém tréningového zaťaženia na základe objektivizovaných vstupných a priebežných informácií. Ovláda metódy zaťažovania v športe, štruktúru podnetov, metódy adaptácie, regenerácie a dlhodobého plánovania, pozná periodizáciu a zložky športového tréningu. Dokáže účinne viesť športovcov v priebehu súťaže a ovplyvniť ich aktuálny prejav. Ovláda teóriu a prax športovej masáže, regenerácie, kineziológie a ďalších aplikovaných odborov vied o športe. Vo vlastnej športovej špecializácii pozná najnovšie tréningové metódy vedúce k inovácii a optimalizácii zaťaženia. Je pripravený najmä na praktické a metodické rozlišovanie športovej prípravy mládeže a žien. Orientuje sa v problematike výživy, dopingu a dovolených podporných prostriedkov. Orientuje sa v základných právnych a občianskych problémoch svojho športu. Môže pôsobiť ako lektor na I. až III. kvalifikačnom stupni vzdelávania trénerov. Rozsah vzdelávania je minimálne šesť semestrov bakalárskeho štúdia v akreditovanom študijnom odbore šport, v akreditovanom študijnom programe trénerstvo alebo v medziodborových študijných programoch trénerstvo s inou predmetovou špecializáciou.

5. **Tréner V. kvalifikačného stupňa** je graduovaný na II. stupni vysokoškolského vzdelávania. Získava najvyššiu trénerskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v krajinách Európskej únie. Absolvent V. stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a trénerské zručnosti, ktorému umožňujú riadiť športovú prípravu vo vrcholovom športe. Tvorí nové koncepcie pri modelovaní, riadení a diagnostikovaní športovej činnosti. Ovláda najnovšie teoretické východiská športového tréningu, športovej kinantropológie, športovej edukológie a športovej humanistiky súvisiace s prípravou športovcov na najvyššej úrovni. Pozná faktorovú štruktúru športového výkonu, ovláda teóriu a prax rozvoja všeobecných a špeciálnych faktorov športového výkonu. Vie interpretovať a využiť diagnostické metódy na určenie úrovne výkonnosti, trénovanosti, miery únavy, zaťaženia a miery adaptácie. Ovláda metódy a prostriedky modelovania športovej prípravy a predikcie športového výkonu. Vie v praxi uplatniť teoretické východiská výberu športovo talentovanej mládeže. Vo vlastnej športovej špecializácii pozná najnovšie metódy, formy a prostriedky tréningu smerujúce k intenzifikácii, individualizácii a k invecii tréningového procesu. Ovláda osobitosti prípravy žien a mládeže. Orientuje sa v problematike výživy vrcholových športovcov, doping, suplementácie výživových článkov a dovolených prostriedkov podporujúcich výkon. Je pripravený na marketingové a manažérske činnosti vo svojom športe. Je pripravený pôsobiť ako lektor, ale aj ako metódičky a riadiaci pracovníci pri ďalšom vzdelávaní odborníkov vo svojej špecializácii. Rozsah vzdelávania je minimálne štyri semestre magisterského štúdia v akreditovanom

študijnom odbore šport, v akreditovanom študijnom programe trénerstvo alebo v medziodborových študijných programoch trénerstvo s inou predmetovou špecializáciou.

6. **Rozhodca I. kvalifikačného stupňa** má základné vzdelanie. Získava najnižšiu rozhodcovskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v Slovenskej republike. Absolvent I. stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť rozhodovanie domácich súťaží na úrovni rekreačného športu a vykonávať úlohy pomocného rozhodcu na všetkých úrovniach domácich súťaží, pokiaľ národný športový zväz neustanoví inak. Rozsah vzdelávania je najmenej 15 hodín a najviac 30 hodín.

7. **Rozhodca II. kvalifikačného stupňa** má základné vzdelanie. Získava druhú najvyššiu rozhodcovskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v Slovenskej republike. Absolvent II. stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť rozhodovanie domácich súťaží nižších kategórií a vykonávať úlohy pomocného rozhodcu na úrovni majstrovských a najvyšších súťaží, pokiaľ národný športový zväz neustanoví inak. Rozsah vzdelávania je najmenej 30 hodín a najviac 40 hodín.

8. **Rozhodca III. kvalifikačného stupňa** má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie. Získava najvyššiu rozhodcovskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v Slovenskej republike. Absolvent III. stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a zručnosti, ktoré mu umožňujú vykonávať a viesť rozhodovanie súťaží na úrovni majstrovských a najvyšších domácich súťaží, pokiaľ národný športový zväz neustanoví inak. Rozsah vzdelávania je najmenej 40 hodín.

9. **Športový manažér IV. kvalifikačného stupňa** je graduovaný na I. stupni vysokoškolského vzdelávania. Absolvent 1. stupňa študijného programu športový manažment ovláda športový proces, pozná biologickú, psychologickú, sociálnu podstatu človeka, má manažérske schopnosti a zručnosti, ktoré vyžaduje práca v nižšom manažmente. Má poznatky, ktoré mu umožňujú uplatniť sa na pozíciách v športovom manažmente, ako aj v ďalšom štúdiu na 2. stupni vysokoškolského štúdia v Slovenskej republike i v krajinách Európskej únie. Má schopnosť uplatňovať poznatky zo základných oblastí manažmentu a športu. Absolvent študijného programu športový manažment je schopný aplikovať získané poznatky v praxi vďaka prepojeniu teoretickej výučby s prezentáciami odborníkov z praxe. Absolvent je schopný efektívne zastávať prácu v tíme a spracúvať odbornú problematiku. Má základné

znalosti z manažmentu, personalistiky, marketingu, ekonómie, účtovníctva, štatistiky, informatiky, ktoré dokáže aplikovať v domácom aj v medzinárodnom prostredí. Rozsah vzdelávania je minimálne šesť semestrov bakalárskeho štúdia v študijnom odbore šport v študijnom programe športový manažment.

10. Športový manažér V. kvalifikačného stupňa je graduovaný na II. stupni vysokoškolského vzdelávania. Absolvent 2. stupňa študijného programu športový manažment má manažérske schopnosti a zručnosti, ktoré vyžaduje práca v strednom a vyššom manažmente v športových kluboch a organizáciách. Dokáže riešiť zložité problémy manažmentu organizácií v športe. Má poznatky nevyhnutné na efektívne uplatnenie sa na trhu práce na pozíciách v manažmente, ako aj v ďalšom štúdiu na 3. stupni vysokoškolského štúdia v Slovenskej republike i v krajinách Európskej únie. Má schopnosť synteticky uplatniť znalosti zo všetkých oblastí manažmentu. Dokáže riešiť komplexné problémy v systéme riadenia organizácie zameranej na šport. Absolvent programu športový manažment je schopný aplikovať získané poznatky v praxi vďaka prepojeniu teoretickej výučby s prezentáciami odborníkov z praxe. Absolvent je schopný efektívne zastávať prácu v tíme a spracúvať odbornú problematiku. Je schopný postihnúť problémy súčasnosti, reflektovať potreby budúcnosti, flexibilne reagovať a uplatňovať poznatky získané štúdiom. Má komplexné znalosti zo všetkých oblastí manažmentu, ktoré dokáže aplikovať v domácom aj medzinárodnom prostredí. Interpersonálne kompetencie získané štúdiom vybraných predmetov pozitívne podmieňujú jeho úspešnosť pri práci v multikultúrnych tímoch. Rozsah vzdelávania je minimálne štyri semestre magisterského štúdia v študijnom odbore šport v študijnom programe športový manažment.

11. Cvičiteľ, inštruktor, učiteľ lyžovania a snoubordingu I. stupňa má základné vzdelanie. Získava najnižšiu cvičiteľskú, inštruktorskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v rámci krajín Európskej únie. Absolvent I. stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť športovú prípravu na úrovni rekreačného športu všetkých vekových kategórií. Rozsah vzdelávania je najmenej 50 hodín a najviac 100 hodín.

12. Cvičiteľ, inštruktor, učiteľ lyžovania a snoubordingu II. stupňa má základné vzdelanie. Získava štvrtú najvyššiu cvičiteľskú, inštruktorskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v rámci krajín Európskej únie. Absolvent II. stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť športovú prípravu na úrovni výkonnostného športu mládeže a rekreačného športu dospelých. Rozsah vzdelávania je najmenej 100 hodín a najviac 150 hodín.

13. Cvičiteľ, inštruktor, učiteľ lyžovania a snoubordingu III. stupňa má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie. Získava tretiu najvyššiu cvičiteľskú, inštruktorskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v rámci krajín Európskej únie. Absolvent III. stupňa je špecializovaný odborník v konkrétnom športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť športovú prípravu na úrovni vrcholového športu mládeže a výkonnostného športu dospelých. Rozsah vzdelávania je najmenej 150 hodín.

14. Inštruktor IV. kvalifikačného stupňa je graduovaný na I. stupni vysokoškolského vzdelávania. Získava druhú najvyššiu inštruktorskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v rámci krajín Európskej únie. Absolvent IV. stupňa je špecializovaný odborník v športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti na zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť športovú prípravu na úrovni vrcholového športu mládeže, výkonnostného športu a rekreačného športu dospelých. Rozsah vzdelávania je minimálne šesť semestrov bakalárskeho štúdia v študijnom odbore šport v študijnom programe s predmetovou špecializáciou.

15. Inštruktor V. kvalifikačného stupňa je graduovaný na II. stupni vysokoškolského vzdelávania. Získava najvyššiu inštruktorskú kvalifikáciu v systéme vzdelávania odborníkov v športe v rámci krajín Európskej únie. Absolvent V. stupňa je špecializovaný odborník

v športe, ktorý má zodpovedajúce teoretické poznatky, praktické skúsenosti a zručnosti, ktoré mu umožňujú viesť športovú prípravu na úrovni vrcholového športu mládeže, výkonnostného, rekreačného športu dospelých a vrcholového športu. Rozsah vzdelávania je minimálne štyri semestre magisterského štúdia v študijnom odbore šport v študijnom programe s predmetovou špecializáciou.

16. **Športový masér** má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie. Absolvent kurzu športový masér je schopný aplikovať získané teoretické poznatky a praktické zručnosti z oblasti klasickej a športovej masáže v telovýchovnej praxi. Absolvent kurzu môže pracovať v oblasti športu – v športových oddieloch, kluboch a športových zväzoch, prípadne iných zariadeniach mimo oblastí zdravotníctva. Túto činnosť môže vykonávať absolvent

1. stupňa vysokoškolského štúdia v odbore fyzioterapia, absolvent strednej zdravotnej školy s úplným stredným odborným vzdelaním v študijných odboroch rehabilitačný pracovník, fyzioterapeut a masér. Rozsah vzdelávania je najmenej 50 hodín.

17. **Delegát – pozorovateľ rozhodcov pre amatérsky futbal** má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie. Absolvent vzdelávania v tejto odbornej spôsobilosti môže vykonávať svoju činnosť v amatérskych súťažiach. Na základe poverenia športového zväzu dozerá na správny priebeh súťaží, dbá na dodržiavanie platných športových pravidiel vydaných príslušným športovým zväzom. Ďalej sleduje rozhodovanie rozhodcov, správanie hráčov, trénerov, funkcionárov a obecnstva. V prípade potreby zabezpečuje poriadok na súťaži. Kontroluje ako sa plnia normy a smernice riadiaceho orgánu. Rozsah vzdelávania je najmenej 6 hodín a najviac 15 hodín.

18. **Delegát – pozorovateľ rozhodcov pre profesionálny futbal** má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie. Absolvent vzdelávania v tejto odbornej spôsobilosti môže vykonávať svoju činnosť v profesionálnych súťažiach. Na základe poverenia športového zväzu dozerá na správny priebeh súťaží, dbá na dodržiavanie platných športových pravidiel vydaných príslušným športovým zväzom. Ďalej sleduje rozhodovanie rozhodcov, správanie hráčov, trénerov, funkcionárov a obecnstva. V prípade potreby zabezpečuje poriadok na súťaži. Kontroluje, ako sa plnia normy a smernice riadiaceho orgánu. Rozsah vzdelávania je najmenej 15 hodín.

19. **Športový administrátor** má základné vzdelanie. Absolvent kurzu športového administrátora získava kvalifikáciu na vykonávanie doplnkových činností v príslušnom športovom odvetví, napr. časomerač, zapisovateľ, spracúvateľ výsledkov atď. Rozsah vzdelávania je najmenej 10 hodín.

20. **Organizátor športových podujatí** má minimálne úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie. Absolvent kurzu organizátora športových podujatí získava kvalifikáciu na organizovanie športových podujatí v oblasti školského, rekreačného a výkonnostného športu. Rozsah vzdelávania je najmenej 50 hodín.

Príloha B/1

Kritické hodnoty $N(0,1)$ rozdelenia

α	0,5	0,2	0,1	0,05	0,02	0,01
u_α	0,674	1,282	1,645	1,96	2,326	2,576

Kritické hodnoty $\chi^2(n)$ rozdelenia Kritické hodnoty $t(n)$ rozdelenia

n	α		
	0,05	0,025	0,01
1	3,84	5,02	6,63
2	5,99	7,38	9,21
3	7,81	9,35	11,34
4	9,49	11,14	13,28
5	11,07	12,83	15,09
6	12,59	14,45	16,81
7	14,07	16,01	18,48
8	15,51	17,53	20,09
9	16,92	19,02	21,67
10	18,31	20,48	23,21
15	25,00	27,49	30,58
20	31,41	34,17	37,57
25	37,65	40,65	44,31
30	43,77	46,98	50,89
35	49,80	53,20	57,34
40	55,76	59,34	63,69
45	61,66	65,41	69,96
50	67,50	71,42	76,15
60	79,08	83,30	88,38
70	90,53	95,02	100,43
80	101,88	106,63	112,33
90	113,15	118,14	124,12
100	124,34	129,56	135,81

n	α		
	0,05	0,025	0,01
1	12,71	25,45	63,66
2	4,30	6,21	9,92
3	3,18	4,18	5,84
4	2,78	3,50	4,60
5	2,57	3,16	4,03
6	2,45	2,97	3,71
7	2,36	2,84	3,50
8	2,31	2,75	3,36
9	2,26	2,69	3,25
10	2,23	2,63	3,17
15	2,13	2,49	2,95
20	2,09	2,42	2,85
25	2,06	2,38	2,79
30	2,04	2,36	2,75
35	2,03	2,34	2,72
40	2,02	2,33	2,70
45	2,01	2,32	2,69
50	2,01	2,31	2,68
60	2,00	2,30	2,66
70	1,99	2,29	2,65
80	1,99	2,28	2,64
90	1,99	2,28	2,63
100	1,98	2,28	2,63

Príloha B/2

Kritické hodnoty $F(k, n)$ rozdelenia

n	$k = 1$	$k = 2$	$k = 3$	$k = 4$	$k = 5$	$k = 6$	$k = 8$	$k = 10$
1	161,45	199,5	215,71	224,58	230,16	233,99	238,88	241,88
2	18,51	19	19,16	19,25	19,3	19,33	19,37	19,4
3	10,13	9,55	9,28	9,12	9,01	8,94	8,85	8,79
4	7,71	6,94	6,59	6,39	6,26	6,16	6,04	5,96
5	6,61	5,79	5,41	5,19	5,05	4,95	4,82	4,74
6	5,99	5,14	4,76	4,53	4,39	4,28	4,15	4,06
7	5,59	4,74	4,35	4,12	3,97	3,87	3,73	3,64
8	5,32	4,46	4,07	3,84	3,69	3,58	3,44	3,35
9	5,12	4,26	3,86	3,63	3,48	3,37	3,23	3,14
10	4,96	4,10	3,71	3,48	3,33	3,22	3,07	2,98
15	4,54	3,68	3,29	3,06	2,90	2,79	2,64	2,54
20	4,35	3,49	3,10	2,87	2,71	2,60	2,45	2,35
25	4,24	3,39	2,99	2,76	2,60	2,49	2,34	2,24
30	4,17	3,32	2,92	2,69	2,53	2,42	2,27	2,16
35	4,12	3,27	2,87	2,64	2,49	2,37	2,22	2,11
40	4,08	3,23	2,84	2,61	2,45	2,34	2,18	2,08
45	4,06	3,20	2,81	2,58	2,42	2,31	2,15	2,05
50	4,03	3,18	2,79	2,56	2,40	2,29	2,13	2,03
75	3,97	3,12	2,73	2,49	2,34	2,22	2,06	1,96
100	3,94	3,09	2,70	2,46	2,31	2,19	2,03	1,93
∞	3,84	3,00	2,60	2,37	2,21	2,10	1,94	1,83

**Vysokoškolské skriptá vyšli s finančnou podporou
Fakulty humanitných vied UMB v Banskej Bystrici a**

Názov: Vedy o športe – vysokoškolské skriptá

Autori: PaedDr. Jaroslav Kompán, PhD.

PaedDr. Božena Paugschová, PhD.

RNDr. Veronika Valenčáková, PhD.

Recenzenti: prof. PaedDr. Karol Görner, PhD.

doc. PaedDr. Jaroslav Brodáni, PhD.

Náklad: 120 ks

Rozsah: 166 strán

Vydanie: prvé

Formát: A5

Vydavateľ: Pedagogická fakulta, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

Tlač: PrintActive s.r.o. Ústí nad Labem

Za obsah a jazykovú úpravu zodpovedajú autori.

ISBN 978-80-7414-274-1

EAN 9788074142741